

Motion till riksdagen 2018/19:1306

av **Mathias Tegnér och Serkan Köse (båda S)**

Om klimateffektiva vägtransporter

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av ett sista datum för registrering av bensin- och dieslbilar och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om behovet av elektrifiering av Sveriges vägar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Vid riksdagens öppnande 1997, så stod att läsa i Göran Perssons regeringsförklaring att ”Arbetet för att ställa om Sverige till ekologisk hållbarhet fortsätter. Målet är att till nästa generation kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta. En tydlig politik och aktiva medborgare driver fram ett ökat kretsloppstänkande.”¹ Detta har senare kommit att kallas för Generationsmålet, det vill säga att målet är att vi i Sverige till nästa generation ska kunna lämna över ett samhälle där de stora miljöproblemen är lösta, utan att vi har orsakat ökade miljö- och hälsoproblem utanför landets gränser. Nu har nästan en generation gått och när vi talar om klimatfrågan, så är vi ju knappast på rätt spår.

När världens länder träffades i Paris i december 2015 enades de om ett globalt klimatavtal. Avtalet stipulerar att den globala temperaturhöjningen skall hållas väl under 2 grader förindustriell nivå med 1,5 grad som mål, vilket bland annat kan läsas i Artikel 2:1:a.2.

I Paris-avtalet åtog sig EU att minska sina utsläpp med 40 % 2030, vilket är ett ambitiöst mål som kräver ett handfast agerande på många plan. Under de närmsta åren kommer Sverige behöva ta snabba steg mot att minska och sedan helt ta bort våra utsläpp. Målet som riksdagen beslutat är att Sverige 2045 inte ska ha några nettoutsläpp

¹ Riksdagens protokoll 97/98:2.

² Förenta Nationerna. Parisavtalet. (2015). S. 3.

av växthusgaser. Om det målet ska kunna bli verklighet måste vi arbeta på alla fronter och därför är det klimatpolitiska ramverket en viktig del. Sverige måste se till att nå de konkreta utsläppsminskningmål för 2030 och 2040 som riksdagen beslutat om i det klimatpolitiska ramverket.

Förbud mot bensin och dieslbilar

De teknikförändringar som krävs för omfattande miljölösningar måste till stor del grunda sig på politiska beslut. Helt frivilliga lösningar är tyvärr sällsynta. Inom ramen för privatbilism behöver åtgärder vidtas snarast. Tyskland, en av de stora länderna vad gäller biltillverkning, är på god väg mot en lagstiftning som 2030 förbjuder bensin- och dieslbilar. Landets förbundsrad antog hösten 2016 en resolution om ett förbud. Fler länder är inne på samma linje. Förslag har diskuterats i Kina, Storbritannien, Indien, Nederländerna och senast presenterade den danska regeringen ett förslag om ett försäljningsförbud 2030. Norge, som har satt sin deadline redan vid år 2025. Det är viktigt att bilindustrin har tydliga spelregler även i Sverige och därför är det naturligt att sätta en deadline för ett förbud av nyförsäljning.

Elektrifiering av vägarna

Elektrifiering av vägarna kan vara ett sätt att framåt minska utsläppen från vägtransporter. Tekniken finns idag, men används inte i någon substantiell utsträckning, mer än i ambitiösa forskningsprojekt. Den första sträckan med elektrifierade vägar finns idag utanför Gävle. Det som nu är viktigt är att lyckas sprida tekniken för vidare användning, samt att säkerställa att hela Europa använder teknik som sinsemellan är kompatibel.

Transportsektorns utsläpp av växthusgaser

Många konsumenter är idag villiga att göra kloka och miljöriktiga val gällande transporter. Samtidigt är det inte alltid helt enkelt att göra rätt. En rimlig strategi i dessa frågor är att införa frivilliga åtgärder för att minska utsläppen, som sedan formaliseras och i framtiden eventuellt blir tvingande.

När det gäller drivmedel för personbilar har det varit synnerligen svårt att göra ett överlagt val, eftersom både bensin och diesel saknat ursprungsmärkning vid inköp. Nu har regeringen från och med 1 januari 2019 beslutat att ska det finnas en klimat- och ursprungsmärkning med information till konsumenten vid alla pumpar, gasdispensers och laddstationer. Kravet innebär att det ska finnas information om drivmedlens klimatpåverkan, råvaror och ursprungsländer bredvid pumpar, gasdispenser och laddstationer och att leverantörerna måste publicera mer utförlig information på sina hemsidor.

Vi har också fått en reduktionsplikt som innebär att drivmedelsbolagen är skyldiga att successivt öka andelen förnybara drivmedel i sin försäljning.

När det gäller utsläpp från flyget kan frivilliga åtgärder omfatta underlättande av klimatkompensation för konsumenter och frivillig finansiering av bioflygbränsle. Tvingande åtgärder skulle i framtiden kunna vara en passagerarskatt eller en utvidgad gemensam EU-lösning.

Mathias Tegnér (S)

Serkan Köse (S)